

ඉගෙනීමේ-ඉගැන්වීමේ හෙට දවසේ හැඩතල වෙනස: 'ස්කූල් හෙට'

ආචාර්ය අජිත් පැස්කුවෙල්

විද්‍යාවේ ඉදිරි ගමන ස්ථාවරව සිදුවන අතර මූලික මාධ්‍ය වැනි සම්ප්‍රදායක ප්‍රචාරණ මාධ්‍යවලට විද්‍යාත්මක දැනුම වර්ධනය වන වේගය සමග පැහීමට නොහැකි වී ඇත. මෙම තත්වය අතිශය වේගයකින් ඉදිරියට යන තාක්‍ෂණයේ අභිවෘද්ධිය සමග වඩා තීව්‍රවේ. කලට වේලාවට විද්‍යා හා තාක්‍ෂණික තොරතුරු ප්‍රචාරණය සඳහා අද දවසේ ඇති එකම විසඳුම වන්නේ මාර්ගගතව එම තොරතුරු බෙදාහැරීමයි. මෙම තොරතුරු ප්‍රවාහයට මුහුණ දීමට ශ්‍රී ලංකාව සූදානම්ද? උසස් අධ්‍යාපන ක්‍ෂේත්‍රය තුළ නම් සියලුම සංවිධාන එකිනෙක හා මනාව සම්බන්ධ කරනු ලැබ ඇති නිසා මෙම තොරතුරු ලබා ගැනීමේ හැකියාවක් එම ආයතනවලට තිබේ. එසේ නම්, පාසල් පිළිබඳ තත්වය කෙසේද? විද්‍යා හා තාක්‍ෂණයෙහි වර්ධන වේගය සමග එක පෙළට සිටීමට නම්

'ස්කූල් හෙට' ශ්‍රී ලංකාවේ දත්ත ජාලකරණය දෙස අලුත් ඇසකින් බලන ව්‍යාපෘතියක් විය.

විද්‍යාත්මක දැනුම කලට වේලාවට පාසල් වෙත බෙදාහැරීම අභිවාර්යයෙන් සිදු කළ යුතුය. මෙය සාක්‍ෂාත් කර ගැනීමට අවශ්‍ය කෙරෙන තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්‍ෂණ යටිතල පහසුකම් අපට තිබේද? මෙම ලිපියෙන්, මෙකී ක්‍ෂේත්‍රය තුළ සියලුම ද්විතීයික පාසල් සහ පොදු අධ්‍යාපන අංශයෙහි සංවිධාන තනි ජාලයක් මගින් එකිනෙක හා සම්බන්ධ කිරීමේ උත්සාහයක නිරත වී ඇති එමෙන්ම එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නව අවස්ථා මතුවෙමින් පවතින දැනට ක්‍රියාත්මක කරමින් පවත්නා ව්‍යාපෘතියක් පිළිබඳ විස්තර කෙරේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් පද්ධතියට පරිගණක හඳුන්වාදීමේ කර්තව්‍ය සිදුවූයේ දැනට දශක දෙකකට පෙරය. මුල් කාලයේ පරිගණකයක් දෙකක් පාසල්වලට සැපයුණු නමුදු පරිගණක 10ක් හෝ ඊට වැඩි ගණනකින් යුත් පරිගණක විද්‍යාගාර පසු අවස්ථාවලදී පාසල්වලට හඳුන්වා දීම ඇරඹුණි. එය ද මීට දශකයකට පමණ පෙරය. විශේෂයෙන් ආදි ශිෂ්‍ය සංගම් සහ පාසලේ අභිවෘද්ධිය පනත්නන් ඇතුළු පාසල් පද්ධතිය හා සම්බන්ධව ක්‍රියා කරන සියලුම අංශවල සහභාගිත්වය ඇතිව පරිගණක විද්‍යාගාර පිහිටුවීම සිදු වුවද එය සිදු වූයේ මන්දගාමී ස්වරූපයකිනි. ලෝක බැංකුව සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව වැනි ආධාර ලබාදෙන ආයතන 1990 ගණන්වල අග භාගයේ සිට අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය මාර්ගයෙන් පාසල්වල පරිගණක විද්‍යාගාර පිහිටුවීම ආරම්භ කිරීම නිසා එතැන් සිට ඉහත කී මන්දගාමී ස්වරූපය සැලකිය යුතු මට්ටමකින් යහපත් අතට හැරුණි. මීට සමාන්තරව, පරිගණක ආධාරිත ඉගෙනුම

ලෙස පොදුවේ හඳුන්වනු ලබන අධ්‍යාපන කටයුතුවලදී තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්‍ෂණය යොදා ගැනීම සහ ඒ හා සම්බන්ධ මූලික කටයුතු පිළිබඳ ගුරුවරුන් පුහුණු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ද ආරම්භ කෙරුණි. ලෝකයේ කිසියම් තැනක තවත් සංසිද්ධියක් ඉතා වේගයෙන් මතුවෙමින් පැවතුණි. ලෝකයේ මෙතෙක් දක්නට ලැබුණු විශාලතම තොරතුරු සම්පත ලෙස වැඩිපුරම පරිශීලනය කරනු ලබන, වඩා වැඩි වේගයකින් වර්ධනය වන, අන්තර්ජාලය, ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයෙහි ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘතියකි. "ඩයල්-අප්" සම්බන්ධතාවය භාවිත කරමින් 2005 වසර වන විට බොහොමයක් පාසල් අන්තර්ජාල පහසුකම් ලබාගෙන තිබිණි. මෙම ක්‍රමය මන්දගාමී මෙන්ම වියදම් අධික වූ අතර බොහෝ පාසල්වල දුරකථන සම්බන්ධතා ද විසන්ධි වීමට මෙය මුල්විය. අන්තර්ජාලයට පිවිසිය හැකි වීම මෙන්ම සම්පත් බෙදා හදා ගැනීම සඳහා ඕනෑම පරිගණකයක් ජාලගතවීම මේ නිසා වැදගත් වේ.

'ස්කූල්හෙට' ස්ථාපනය කිරීම

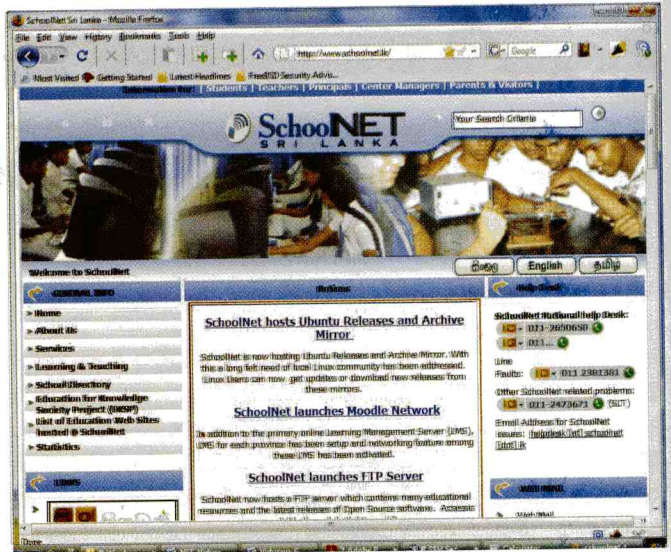
වසර 2005දී, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව මගින් අරමුදල් සම්පාදනය කරන ලද ද්විතීයික අධ්‍යාපන නව්‍යකරණ ව්‍යාපෘතිය (SEMP I) මගින් පිහිටුවන ලද පරිගණක විද්‍යාගාර 1000කට අන්තර්ජාල පහසුකම් ලබාදීමට යෝජනා කෙරුණි. වසර 2006 ජුනි මාසයේ දී ස්කූල්හෙට් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා මෙමගින් මග සලසන ලදී. බොහොමයක් තාක්‍ෂණික විකල්ප සලකා බැලීමෙන් අනතුරුව සෑම පාසලක්ම IP-VPN (Virtual Private Network-අතථ්‍ය පෞද්ගලික ජාල) තාක්‍ෂණය භාවිතකර සම්බන්ධ කිරීමට තීරණය කරන ලදී. ස්කූල්හෙට්-පියවර I අවසානයේදී, එය 900කට අධික පාසල්, ජාතික අධ්‍යාපන ශාස්ත්‍රාල 17ක්, පළාත් තොරතුරු තාක්‍ෂණ මධ්‍යස්ථාන 9ක්, සහ පරිගණක සම්පත් මධ්‍යස්ථාන 100ක් යනාදියෙන් සමන්විත සංරචක 1200කින් යුක්ත විය. ඊට අමතරව ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් අධ්‍යාපන පරිපාලනයට සම්බන්ධ ආයතන සියල්ලම, එනම්, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාල, පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තු කාර්යාල, සහ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය, ස්කූල්හෙට් වෙත සම්බන්ධ කරන ලදී. නගරවලට පමණක් සීමාවී තිබුණු දත්ත

ජාලය රට පුරා පතුරුවා හැරීමට උපකාර වූ නිසා 'ස්කූල්නෙට්' ශ්‍රී ලංකාවේ දත්ත ජාලකරණය දෙස අලුත් ඇසකින් බලන ව්‍යාපෘතියක් විය. ස්කූල්නෙට්-පියවර 2 දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින අතර 2009 ජූලි වන විට තවත් පාසල් 500ක් එයට එක් කිරීමට නියමිතව තිබුණි.

ස්කූල්නෙට් වෙතින් සැපයෙන සේවාව

ස්කූල්නෙට් මගින් සැපයෙන පුරාමහක සේවාව වන්නේ අන්තර්ජාල පහසුකම් සැපයීමයි. නුසුදුසු යැයි හැඟෙන වෙබ් අඩවි වෙබ් පෙරණයක් මගින් අවහිර කර, පාසල්වලට මෙම ප්‍රවේශය සපයා ඇත. වෙබ් පෙරණය හා සම්බන්ධව බොහෝ විවේචන තිබුණ ද එමගින් අධ්‍යාපනික කටයුතු සම්බන්ධයෙන් සිදු විය හැකි බලපෑම අවම කිරීම සඳහා පියවර ගෙන ඇත. ස්කූල්නෙට් මගින් පහත සඳහන් අමතර සේවා සැපයීම සිදු කරනු ලැබේ.

- යම් සංවිධානයක් අද අන්තර්ජාල යුගය මගින් පිළිගනු ලැබීමට නම් වසම් නාමය (domain name) ලෙස හැඳින්වෙන, එයටම අනන්‍ය වූ අන්තර්ජාල ලිපිනයක් තිබිය යුතුය. ඉහළම මට්ටමේ වසමක් වූ sch.lk යටතේ වසම ලියාපදිංචිය ස්කූල් නෙට් මගින් පරිපාලනය කරනු ලැබේ.
- වසම් නාමය sch.lk ලෙස ලියාපදිංචි වී ඇති ඕනෑම සංවිධානයකට එහි වෙබ් අඩවි දැරීම සඳහා පහසුකම් ස්කූල්නෙට් මගින් සපයනු ලැබේ. එසේ වෙබ් අඩවි දරණු ලබන පාසල්වල ලැයිස්තුවක් ස්කූල්නෙට් වෙබ් ද්වාරය වන <http://www.schoolnet.lk>හි (1 වන රූපය) ඇති සම්බන්ධතා මගින් ලබා ගත හැකිය.
- වාර ගණනෙහි සීමාවක් නොමැතිව තම වසම් නාමය යටතේ විද්‍යුත් තැපෑල භාවිත කිරීමට අවකාශ සලසා දී තිබේ. ශිෂ්‍යයෙකු හෝ ගුරුවරයෙකු අන්තර්ජාල පුරවැසියෙකු ලෙස හඳුනා ගැනීමට නම්, සාමාන්‍යයෙන් විද්‍යුත් තැපෑල ලිපිනය මගින් නියෝජනය කරනු ලබන්නා වූ මාර්ගගත අනන්‍යතාවයක් තිබීම අනිවාර්ය වේ. විද්‍යුත් තැපෑල ලිපිනයක් සැපයීම යනු 21වන ශතවර්ෂයේදී වඩාත්ම ප්‍රිය කරනු ලබන සන්නිවේදන ක්‍රමය වෙත කණිටු පරම්පරාව නිරාවරණය කිරීමේ එක් මාර්ගයකි.
- මාර්ගගත ඉගැන්වීම/ උගෙනීම ප්‍රවර්ධනයට ඉගෙනීමේ කළමනාකරණ සේවාදායකය.
- බ්ලොගින් (Bloggng) සහ ස්කූල්නෙට් විකි වැනි වෙබ් 2.0 තාක්‍ෂණද ස්කූල්නෙට් මගින් සම්පාදනය කරනු ලැබේ.

1 වන රූපය: ස්කූල්නෙට් වෙබ් ද්වාරය

- බොහෝ විවෘත ප්‍රභව යොදාගැනීමේ සහ නොයෙක් අධ්‍යාපන සම්පත් සහිත FTP සේවාදායකය
- ශ්‍රී ලංකාවේ නිදහස් සහ විවෘත මූලාශ්‍ර ප්‍රජාව මගින් දැඩි ලෙස ප්‍රවර්ධනය කරනු ලබන උඩුන්ටු-ලිනක්ස් මූලික මෙහෙයුම් පද්ධතියක් සඳහා නිල රාජ්‍ය ආදර්ශකයක් ද ස්කූල්නෙට් මගින් දරණු ලැබේ.

ජාලගත පරිසරයක් තුළ තිබෙන අවස්ථා

දැනට සම්බන්ධව තිබෙන සහ සම්බන්ධවෙමින් පවත්නා පාසල් මගින් මිලියන 4.0ක් වූ මුළු ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවගෙන් මිලියන 2.0ක් නියෝජනය කෙරේ. මෙම සංඛ්‍යාලේඛන අපට කියා පාන්නේ මොනවාද? ශ්‍රී ලංකාව තුළ භූගෝලීය පිහිටීම නොසලකා මෙම මිලියන 2.0ක ශිෂ්‍ය ගහනය වෙත මාර්ගගතව ප්‍රවේශ වීමට ඕනෑම කෙනෙකුට අවස්ථාව ලැබී තිබේ. මෙම මාර්ගගත ප්‍රවේශය පැතිරයාම අඛණ්ඩව සිදුවෙන අතර, වර්තමාන සැලැස්මට අනුව වර්ෂ 2011 අග භාගයට වන විට දළ වශයෙන් සිසුන් මිලියන 3.2ක් (සමස්ත ශිෂ්‍ය ගහනයෙන් 80%ක්) නියෝජනය කරමින් පාසල් 4000කට පමණ ස්කූල්නෙට් සම්බන්ධතාවය ලබා දීමට සැලසුම් සකස් කොට ඇත.

පාසල් දෘෂ්ටි කෝණයෙන් බැලූවිට, ස්කූල්නෙට් තිබීම යනුවෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ අන්තර්ජාලයට ප්‍රවේශයක් ලැබීමකි. තවදුරටත්, එය පාසල් අතර දේශීයව සහ ජාත්‍යන්තර වශයෙන් සහයෝගිතා වැඩසටහන් සඳහා අන්තර්ජාල අවස්ථා සඳහා ඉඩකට විවර කරයි. නමුත් මෙම සිසුන්ගේ සහ ගුරුවරුන්ගේ නිවෙස් වෙත ස්කූල්නෙට් මගින් ප්‍රවේශ වීමට ක්‍රමයක් තිබේද? එවැනි අවස්ථාවක් පිළිබඳ සරල නිදර්ශනයක්

මගින් පැහැදිලි කළ හැකිය: කෘෂිකර්මාන්තයේ යෙදී සිටින අය වෙත ඔවුන්ගේ දරුවන්ගේ මාර්ගයෙන් පළිබෝධනාශක සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායනිකවලින් සිදුවිය හැකි අනතුරු පිළිබඳ තොරතුරු දැක්විය හැකි නම් එහි වටිනාකම කොතෙක් වේද?

මෙම මාර්ගගත ප්‍රවේශය අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, වෙනත් අමාත්‍යාංශ, ජාතික විද්‍යා පදනම වැනි ප්‍රධාන පෙළේ විද්‍යාත්මක ආයතන, යනාදියට පුළුල් පරාසයකින් යුත් අවස්ථා සම්පාදනය කරයි. කලට වේලාවට විද්‍යා සහ තාක්ෂණ තොරතුරු බෙදාහැරීම එවැනි එක් නිදසුනකි. විද්‍යා හා තාක්ෂණ කටයුතු පිළිබඳ තොරතුරු පාසල් වෙත සැපයීම වේගවත්ව සිදු කළ හැකිය. දුර බැහැර පිහිටි පාසලකට ලිපියක් මගින් තොරතුරු දැන්වීමට තවදුරටත් අවශ්‍ය නැත. ලෝකයේ අනෙකුත් රටවල් සමග ශිෂ්‍යයන් ඉදිරියට යාමට නම්, මිලියන 20ක් වූ අප රටේ ජනතාව වෙත ළඟාවීමට භාවිත කළ හැකි මෙම කාර්යක්ෂම යන්ත්‍රණය මගින් උපරිම ප්‍රයෝජන ගැනීම, භාරගත යුතුම වූ දැඩි අභියෝගයක් වනු ඇත.

සම්ප්‍රදායක පසාල් පද්ධතියක් තුළ පාසල් එකිනෙක හුදකලාවී ඇති අතර ඉගැන්වීමේ/ උගෙනීමේ අභිප්‍රාය සඳහා පාසල් අතර ශිෂ්‍යයන්ට සහ දරුවන්ට සහයෝගයෙන් ක්‍රියාකිරීමට ඇත්තේ ඉතා අඩු ඉඩකි. ගුරුවරුන්ට නම් තම සහෝදර ගුරුවරුන් මාර්ගයෙන් සේවා සංස්කරණ ගුරු පුහුණු වැඩමුළුවලදී අන්තර්ජාලය පිළිබඳ යම් පුහුණුවක් ලැබෙන නමුදු එය ද ඉතා සීමිත කාලයක් සඳහාය. ශ්‍රී ලංකාවේ ගුරුවරුන්ගේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධයෙන් ඇති ප්‍රධාන බාධකය ලෙස මෙය හැඳින්වීමට හැකිය. ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව සම්බන්ධයෙන් නම් සැබවින්ම මෙවැනි අවස්ථාවක්වත් ඇත්තේ නැත. ඔවුන්ට අනිකුත් පාසල්වල සිටින සම වයස් මිතුරන් ඇසුරු කිරීමට ලැබෙන්නේ බොහෝ විට ක්‍රීඩා තරඟවලදී පමණි. භූ ගෝලීය වෙන්කිරීම්, භාෂා පිළිබඳ බාධක මෙවැනි සබඳතා සීමා කිරීමට ප්‍රධාන හේතුකාරක වී තිබේ.

දුර පිළිබඳ සම්බාධකය සම්පූර්ණයෙන් ඉවත් කිරීමට ජාල පරිසරය සමත් වී ඇත. ස්කූල්නෙට් මගින් පාසල් එකිනෙක වෙන්කරන භූගෝලීය පරතරය, තීරකයින්, සහ තොරතුරු ප්‍රභව, යනාදී බාධක ජයගෙන ඇත. ප්‍රවාහනය සඳහා කාලය ගත කිරීමට සිතීමටවත් අවශ්‍ය නැත. තමන් කැමති නම් යාපනයේ සිටින ශිෂ්‍යයෙකු/ ගුරුවරයෙකු හට හම්බන්තොට පිහිටි පාසලක සගයකු සමග නිදහසේ එකිනෙකා සමග කටයුතු කළ හැකිය. අප සියලු දෙනා ඉදිරියේ තිබෙන අභියෝගය නම් එවැනි දෙයක් සිදු කරවීමය. ඒ සඳහා අවශ්‍ය කරන යටිතලපහසුකම් මේ වන විට ගොඩනැගී ඇති අතර අවශ්‍ය වන්නේ මෙකී දේ සිදු කිරීම සඳහා ඒ හා සම්බන්ධව ක්‍රියා කරන සියලු අංශවල කැපවීමය.

ජාලගත පරිසරය ඔස්සේ වැඩකටයුතු රාශියක් සිදුවනු ඇතැයි අපි බලාපොරොත්තු වෙමු.

- ශිෂ්‍යයින්, ගුරුවරුන් සහ පාසල් අතර සම්බන්ධතාවය ගොඩනැගීම - තදින් බැඳුණු සහයෝගිත්වය පිළිබඳ අවස්ථාවක්. මෙවැනි සහයෝගිතාවයන් වෙනත් රටවල ශිෂ්‍යයින් සහ ගුරුවරුන් සම්බන්ධවන ව්‍යාපෘති මගින් දේශ සීමා තරණය කිරීමට ද හේතු වනු ඇත.
- තොරතුරු සහ සම්පත් පොදුවේ භාවිත කිරීම - දේශීයව අදාළ වන අධ්‍යාපනික සම්පත් සාමූහික ලෙස නිර්මාණය කිරීම.

සහයෝගීතා ව්‍යාපෘති සඳහා හිඳුරුගහ

ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාවය ප්‍රවර්ධනය කරන්නා වූ තෝරාගත් ව්‍යාපෘති කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- ග්ලෝබල් ස්කූල්නෙට් - <http://www.globalschoolnet.org>
- ග්ලෝබ් ප්‍රොජෙක්ට් - <http://www.globe.gov>
- සම්බන්ධිත පන්තිකාමර - <http://www.epals.com>

ඉගැන්වීමේ/ උගෙනීමේ පරිසරයෙහි හැඩතල වෙනස් කිරීම

වසර කිහිපයකට පෙර කාලය වනතෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන ක්‍රමය ගුරුවරයා කේන්ද්‍රකරගත් ආකෘතියක් විය. මේ වන විට ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රික ක්‍රමයකට අප දැන් විධිමත් ලෙස පිවිස ඇති නමුදු එය ගුරුවරුන් විසින් මෙකී ක්‍රමය පිහිටුවීම පිළිබඳ සම්පූර්ණ විශ්වාසය පළ කරන තුරු ක්‍රමානුකූලව සිදුවන ක්‍රියාවලියක් වනු ඇත. ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය මගින් පුළුල් ලෙස ප්‍රවර්ධනය කරනු ලැබ ඇති, ඉගෙනීම සඳහා වූ නිර්මාණාත්මක ප්‍රවේශයක් මත පදනම්ව සැකසුණු උපදේශාත්මක ආකෘතියක් වන ඊ-පහ (5E's) මෙම ක්‍රියාවලියෙහි එක් අංගයක් ලෙස දැක්විය හැක. මෙම ඊ අකුරු පහෙන් ඉගෙනීමේ විවිධ අවධි පහක්, එනම්, නියැලෙන්න (Engage), ගවේෂණය කරන්න (Explore), අර්ථ විචරණය කරන්න (Explain), විස්තර කරන්න (Elaborate), සහ අගයන්න (Evaluation) නියෝජනය වේ. මෙම ආකෘතිය තුළ, අන්තර්ජාලයෙහි ඇති තොරතුරු සම්භාරය ගවේෂණය කිරීමෙන් අවශ්‍ය කරන තොරතුරු උපුටා ගැනීමට ශිෂ්‍යයින් හට කාර්යක්ෂමව ස්කූල්නෙට් භාවිත කළ හැකිවේ. මෙහිදී තිබෙන්නාවූ සම්පත් ඵලදායී ලෙස භාවිත කිරීම පිණිස ශිෂ්‍යයින් පෙළ ගැස්වීමට සිදුවීම ගුරුවරුන් වෙත තිබෙන බාරදුර වගකීමකි. තමා සතු කාර්ය සඳහා කොපමණ තොරතුරු ප්‍රමාණයක් අවශ්‍යදැයි වටහා ගැනීමට උවමනා නිපුණතා දියුණු කරගැනීමට හැකි වන පරිදි අන්තර්ජාල තොරතුරු ආකෘතියෙහි හරස් සම්බන්ධතා ඇති කර තිබේ. මෙම නිපුණතාවයෙන් තොර වූ විට අවසානයක් නැති ගවේෂණයක් සිදු කිරීමට සිසුන්ට සිදුවනු ඇත.

ඉගැන්වීම/ උගෙනීම සඳහා වෙබ් 2.0 තාක්ෂණ භාවිතය

විකිපීඩියාව අනුව, "වෙබ් 2.0" යනු වෙබ් සංවර්ධනයේ සහ වෙබ් සැලසුම් කිරීමේ දී දෙවන පරම්පරාව ලෙස ප්‍රත්‍යාක්ෂ කළ දේයි. එනම්, සන්නිවේදනයට පහසුකම් සපයන්නාවූ, තොරතුරු පොදුවේ භාවිත කරන්නාවූ, එකිනෙක අතර මෙහෙයවීම් සිදු කළ හැකි, සහ ලොව පුරා වෙබ් සමග සහයෝගිතාවය දක්වන්නාවූ යනාදී ලෙස විස්තර කළ හැකිය.

ඉගෙනුම් කළමනාකරණ සේවාදායකයට

ඉගැන්වීම/ උගැනීම කටයුතු සඳහා මාර්ගගත පරිසරය භාවිතයට ගැනීම බොහොමයක් දියුණු රටවල් සඳහා සාමාන්‍ය දෙයක් බවට පත්වී තිබේ. ශිෂ්‍යයන් සඳහා මෙමගින් ඉගෙනීමේ විෂය පථය පුළුල් කරනවා පමණක් නොව පහසු ආකාරයකට ඉගෙනීමේ කටයුතු නියමිත මගක තබා ගැනීමට ගුරුවරුන් හට උපකාර වේ. මෙම දිශාවට තබන එක් පියවරක් ලෙස, ස්කූල්නෙට් මගින් ඉගෙනුම් කළමනාකරණ සේවාදායකය (<http://moodle.schoolnet.lk>) සහ පළාත් ඉගෙනුම් කළමනාකරණ සේවාදායකය පිහිටුවනු ලැබ ඇත. නිදර්ශනයක් ලෙස, බස්නාහිර පළාත් LMS, <http://wpmoodle.schoolnet.lk> මගින් ලබාගත හැක. මාර්ගගත ඉගෙනුම් පරිසරයක් පිහිටුවීමට ප්‍රයෝජනවත් වන සම්පත් සහ මෙවලම් ගණනාවක් LMS මගින් ගුරුවරුන්ට සපයනු ලැබේ. ගුරුවරයාට සිසුන් සමග අන්‍යෝන්‍ය ලෙස ක්‍රියා කළ හැකි සහ සිසුන්ට එකිනෙකා සමග එසේ ක්‍රියා කළ හැකි මාර්ගගත සංසඳ, විෂයකරුණු වටහාගැනීමේ මට්ටම පරීක්ෂා කිරීමට මාර්ගගත ප්‍රශ්න මේ සඳහා නිදසුන් වේ. එපමණක්ද නොව එය ගුරුවරුන් හට ශිෂ්‍ය ප්‍රතිචාරය ලබා ගැනීම සඳහා මෙන්ම මාර්ගගත සමීක්ෂණ සිදු කිරීමට යන්ත්‍රණ ද සපයයි. LMS මගින් සපයනු ලබන සමහර ක්‍රියාකාරකම් ගුරුවරුන් සමග කටයුතු කිරීම සඳහා පාසල් අධිකාරීන් හට අතිශයින් ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත.

පළාත් LMS තුළ තමාගේම අවකාශයක් තබා ගැනීමට සෑම පාසලකටම හැකිව තිබේ. මාර්ගගත පරිසරයක් තුළ කළ හැක්කේ කුමක්ද යන්න පිළිබඳ ක්ෂණික දර්ශනයක් සපයනු ලබන්නාවූ මාර්ගගත සම්පත් සමූහයක් ප්‍රධාන LMS මගින් දරණු ලබයි.

බ්ලොග්ස් (Bloggging)

මාර්ගගත අන්දමකට යමෙකුගේ අදහස් නිදහසේ ප්‍රකාශ

කිරීමේ සංකල්පය බ්ලොගින් ලෙස හැඳින්වේ. මෙය ඉගැන්වීමේ/උගෙනීමේ කටයුතු-ගුරුවරුන්ට (දෙමව්පියන්ට පවා) දෛනිකව පරීක්ෂා කළ හැකි පරිදි විශේෂයෙන්ම ඉංග්‍රීසි භාෂාව ඉගෙනීම සඳහා විෂයට අදාළ දෛනික කටයුතු හා සම්බන්ධව මාර්ගගත දිනපොතක් ලෙස තමාගේම බ්ලොග් එකක් පවත්වාගෙන යන ලෙස ශිෂ්‍යයන් මෙහෙයවීමට- වැඩි වැඩියෙන් භාවිත කෙරේ. ස්කූල්නෙට් විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය තිබෙන ඕනෑම ශිෂ්‍යයෙකුට හෝ ගුරුවරයෙකුට තමාගේම බ්ලොග් එකක් <http://www.schblogs.lk> හි නිර්මාණය කරගත හැකිය.

විකි (Wiki)

හවුල්කරුවන්ගේ සහයෝගිතාවය ඇතිව ඕනෑම මාතෘකාවක් පදනම් කරගෙන දැනුම එක්දස්කිරීමේ යන්ත්‍රණයක් ලෙස "විකි" හැඳින්විය හැකිය. ස්කූල්නෙට් කටයුතුවලට අදාළ දැනුම් සමූදායක් ඇති කිරීමේ බලාපොරොත්තුවෙන් ස්කූල්නෙට් මගින් <http://kb.schoolnet.lk/wiki> වෙබ් අඩවියෙන් 'විකි' ලබාගැනීමේ පහසුකම් සලස්වා ඇත. සමස්ත ස්කූල්නෙට් ප්‍රජාවටම ප්‍රයෝජනවත් වන්නාවූ 'විකි' වෙත තොරතුරු එකතු කිරීමේ කාර්යයට ඕනෑම ශිෂ්‍යයෙකුට හෝ ගුරුවරයෙකුට ස්වේච්ඡාවෙන් සහභාගිවිය හැක.

සංඛ්‍යාලේඛන

මෙම ලිපියට අදාළව පහත සඳහන් සංඛ්‍යාලේඛන ඉදිරිපත් කළ හැක.

sch.lk යටතේ අනන්‍ය වසම් නාම සඳහා අයදුම් කළ පාසල් සහ අනෙක් සංවිධාන ගණන	1,162
ස්කූල්නෙට්හි දරා සිටින පාසල් වෙබ් අඩවි සංඛ්‍යාව	470 (දළ වශයෙන්)
2009 ජූනි 08 වන විට විද්‍යුත් තැපැල් සම්බන්ධතා ගණන	11,000
දෛනික අන්තර්ජාල පිටු නිරීක්ෂණ ගණන (3 වන රූපය බලන්න)	මිලියන 0.9
දෛනික මුද්‍ර භාවිතය	30 GB (දළවශයෙන්)

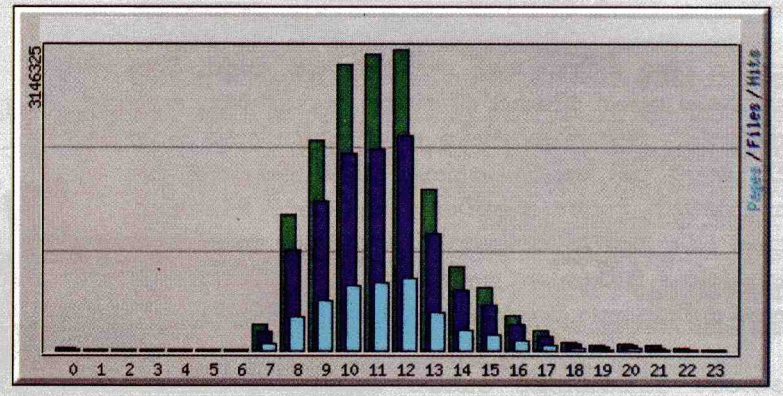
ස්කූල්නෙට් අන්තර්ජාල භාවිත සටහන 2වන රූපයෙන් දැක්වේ. මෙහි දැක්වෙන උච්ඡ අගය (24.8Mbps පමණ වන) ස්කූල්නෙට් සඳහා වෙන් කර ඇති 75Mbps ක කලාපවලට වඩා බොහෝ අඩු අගයක් බව පැහැදිලිය. ස්කූල්නෙට් ආරම්භකර වසර තුනක් (03) ගත වුව ද එහි භාවිතය බලාපොරොත්තු වන මට්ටමට වඩා අඩු මට්ටමක පවතී.

මෙම අමිල සම්පතින් එල ප්‍රයෝජන ගැනීමට පාසල් වෙත වඩා ක්‍රියාකාරී එළඹුමක් අවශ්‍යය. පාසල් හා සම්බන්ධව කටයුතු කරන සියලුම අංශ (පරිපාලකයින්, ගුරුවරු, ශිෂ්‍යයන්, පාසල්වල ආදිශිෂ්‍යයන්, සහ දෙමව්පියන්) පාසල්වල තිබෙන මෙම පහසුකම පිළිබඳ දැනුවත් විය යුතුය.

සමාන්‍ය දිනක ස්කූල්නෙට් ප්‍රොක්සි සේවාදායකය ඔස්සේ වෙබ් පිටු නිරීක්ෂණ ගණන 3 වන රූපයෙහි දැක්වේ.

'ස්කූල්නෙට් පිහිටුවීම සහ එමගින් පොදු අධ්‍යාපන අංශයට පිළිගැන්වෙන සේවා පිළිබඳව මෙම ලිපියෙන් සාකච්ඡා කෙරුණි. මෙම සේවාවලට අමතරව ස්කූල්නෙට් මගින් රජයේ ප්‍රධාන අමාත්‍යාංශ, සහ අදාළ ආයතනවලට පොදුජනයා වෙත ප්‍රවේශ වීමට විශාල අවස්ථාවක් ලබා දේ. නමුත් අපි මෙම පහසුකම භාවිත කිරීමට සූදානම්ද? මෙමගින් නිසි ප්‍රයෝජන ගැනීමට නම් වැඩ කරන ආකාරය පිළිබඳ ආකල්පවල වෙනසක් ඇති කර ගැනීමට අපි කටයුතු කළ යුතු වෙමු.

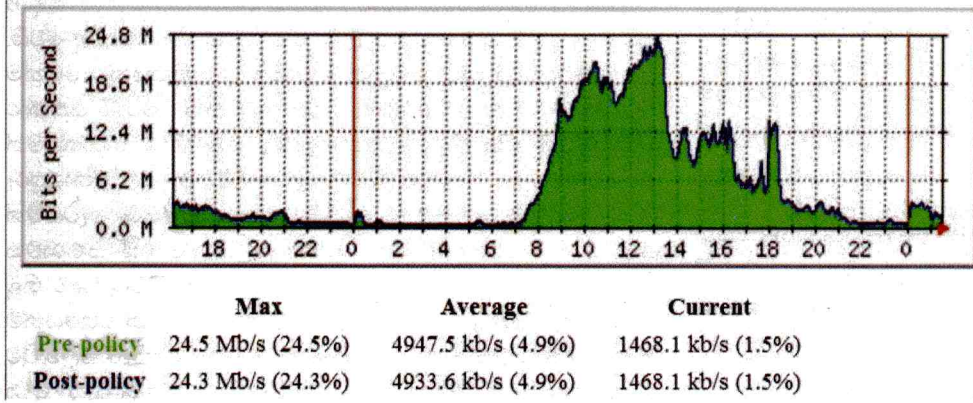
2009 ජුනි සඳහා දෛනික සංඛ්‍යාලේඛන												
Day	Hits	Pages	Pages	Pages	Visits	Sites	Sites	Sites	Sites	Sites	Sites	
1	3339457	19.36%	2316724	19.02%	798981	19.68%	6895	21.24%	3469	51.72%	30138753	20.28%
2	3493280	20.26%	2454353	20.15%	828189	20.40%	7121	21.94%	3633	54.17%	29200899	19.65%
3	3864014	22.41%	2752958	22.60%	903288	22.25%	7033	21.67%	3588	53.50%	33122030	22.28%
4	3783787	21.94%	2697621	22.14%	891964	21.97%	6485	19.98%	3498	52.15%	32362206	21.78%
5	2764716	16.03%	1961675	16.10%	637698	15.71%	4940	15.22%	2735	40.78%	23755445	15.98%

3 වන රූපය: ස්කූල්නෙට් නිහිත සංඛ්‍යාලේඛන

idc-bi' කාලය දින 30ක් සඳහා ඉහළ ගිය, 20:54:52, 2009 ජුනි 09, අඟහරුවාදා 1.34ට සංඛ්‍යාලේඛන යාවත්කාලීන කරන ලදී.

'දෛනික' ප්‍රස්ථාරය (සාමාන්‍ය විනාඩි 5යි)

2 වන රූපය: ස්කූල්නෙට් අන්තර්ජාල භාවිතය

ස්කූල්නෙට් සහ එමගින් සැපයෙන සේවා පිළිබඳ ඔබට වැඩි විස්තර අවශ්‍ය නම් කරුණාකර 011-2650650 දුරකථනයෙන් හෝ info@schoolnet.lk යන විද්‍යුත් තැපෑල ලිපිනය භාවිත කර ස්කූල්නෙට් ජාල මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානය හා සම්බන්ධ වන්න.

ආචාර්ය අජිත් පැස්කුවෙල්
 B.Sc Eng. (මොරටුව), M. Eng. (ටෝකියෝ),
 MIEEE, MACM
 ආචාර්ය පැස්කුවෙල් මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලයේ
 ඉලෙක්ට්‍රොනික සහ විදුලි සංදේශ දෙපාර්තමේන්තුවේ
 ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්යවරයෙකු ලෙස කටයුතු කරයි.
pasqual@ent.mrt.ac.lk